

Mirko Bogović

Izabrane pjesme

eLektire.hr

SADRŽAJ

LJUBICE _____	3
LJUBAVI USPOMENE _____	4
NIJE PREKO VELIH GORA _____	5
NA GROBU ŽRTVAH 29. SRPNJA 1845. PADŠIH _____	6
MAĐAROM _____	7
DOMOVINI _____	8
VINJAGE _____	9
SLIKE I PRILIKE _____	11
STRJELICE _____	12
RJEČNIK _____	14

LJUBICE

VIII.

Oj junače, kî si prije
Snivo sanak od slobode:
Tvoja slobod sada gdi je?
Ko jutrenji sanak ode!

Ode kano magla hitra,
Kada jarko sunce svane;
Il' ko rosa, koja titra
Sad na listu, a sad pane.

Nema, srce, spasa za te!
Prem su slatke tvoje brige;
Al verige, ma i zlate,
Jesu ipak vijek verige.

XI.

Vidim svakdan u istoči
Zore mlade skut rumeni,
Al me ljube sjajne oči
Još ne jave danak meni.

Tako u tamnoj noći sidim
Kano lijepa tica zeba,
S njom pjevajuć, što ne vidim
I što želim: jasnost neba.

Čuj, oj krasna rujna zoro!
(Tako glase me pjesmice):
Daj pokaži tužnom skoro
Put iz noći i tamnice!

LJUBAVI USPOMENE

V.

U proljetnoj lijepoj noći
Kraj potoka sjednem s njome,
Ljubim mile modre oči,
Medna usta mlade mome.

Povučem ju na koljeno,
I cjelivam opet mnogo,
Ona reče rastreseno:
"Nemoj, bi tko vidjet mogo!"

Nema kraja cjelovima,
Nikog nema, koj svjedoči:
Ona šapće sad ustima:
"Nemoj, bi tko mogo doći!"

Dalje ljubim neprestano:
"Nemoj, bi tko mogo čuti!"
Šapće tiho i lagano,
A najposlije i zašuti.

Smilje i kobilje

NIJE PREKO VELIH GORA

Nije preko velih gora,
Za čim duša ženah teži;
Nije preko sinjeg mora:
Blizu, žene, cilj vaš leži.

Ljubit, ljubit te ljubiti,
Zadatak je vašeh zvanja;
Divje muže vijek krotiti,
Krug vašega djelovanja.

Zato je i srce vaše
Utočište u tegobi,
Sveta Meka vjere naše,
Gdje svak' novu snagu dobi.

NA GROBU ŽRTVAH 29. SRPNJA 1845. PADŠIH

Oj narode, što mi tužan stojiš
Pokraj groba svojih mučenika,
Gdje se viju vijenci lovorika,
Tužan stojiš, slabe nade gojiš?

Još se vazda neprestano bojiš
Budućnosti tamnih groznih slika;
Zar u sebi od kreposti dikâ
Uma i srca tako malo brojiš?

Pamti dobro što pjesnici slove:
"Svaki narod svome zavičaju
Raj sagradi najprije kroz grobove!"

Zato ne plač' više, znaj, k tvom raju
Budućnosti, slavne žrtve ove
Tebi jasna vrata otvaraju.

MAĐAROM

Oj Mađari, braćo vi ustavna,
I združena dugo već s Hrvati;
Nemojte nam ludo otimati
Što nam poda narav, mati slavna.

Pomislite na vremena davna!
Mnogo Hrvat s vami zla prepati;
Nastojte mu dakle svoje dati,
Ak' hoćete njega nać pripravna.

Da za korist općeg doma svoga
Pođe, makar i u vatru s vami:
Jedan za sve, a svi za jednoga!

Neka dakle bude mir međ nami!
Znajte: sila da ne moli Boga!
Ako ne, a vi ste krivi sami.

DOMOVINI

Domovino, moja majko mila,
Ti si meni uvijek draga bila,
Duhom tebe ne ostavih
U tuđinstvu kad boravih,
Dobro mi je tamo bilo,
Al je ipak nešt falilo,
Jerbo natrag u majčina krila
Vukla me je tajna neka sila.

Svijet imade uzoritih zgradâ,
Ima gorâ, rijekâ i livadâ,
Ima - ti se tom ne čudi -
U tuđinstvu dobrih ljudi
Što u svemu baš nastoje
Proslaviti svuda svoje;
Ima, riječju, sve što k sreći spada,
Ali nema što ti - ne, nikada!

Nema one značajne odore
Tamo narav; naše su ti gore
Ljepše, tako rijeke, gaji,
Ljepši svuda običaji. -
Čuj kah narod pjesme poje
Ispod svete lipe svoje!
To su čari što mi k srcu zbore,
Što ih nema kopno niti more!

VINJAGE

IV.

Vince piti je milota
I našega slast života,
Sve luđake vodopije
Mutna voda nek zalije!

Zato, kad mi bude mrijeti,
Čašu sobom ću ponijeti,
Al mi punu vina dajte,
Pa me onda zakopajte.

XII.

Nuder, brate moj ljubljani,
Zagonetku odgoneni:
Hladno jeste, voda nije,
Vatra nije, ipak grije,

Ruža nije, a miriše,
Duha nema, a njim diše,
Što je, reci: "To jedino",
Reče prijatelj: "jeste vino."

III.

"Slušaj", reče prijatelj živo,
"Ala lijep sam sanak snivo,
Da je naime naša Sava
Vinom tekla do Dunava."

"A ja da sam šaran bio,
Te u Savi sveđ plovio,

Pijuć vina mjesto vode,
Al' žalbog - sanak ode."

SLIKE I PRILIKE

Biser-rosa trepti na okrajku lista,
A u njoj se sunce u sto zrakâ blista;
Ni alem se takvom svjetlošću ne diči,
Tek čovječja suza kapi toj priliči,
Suza, kad zatrepti ispod trepavice,
Prije neg poleti niz to bijelo lice.

*

Tiha vedra noćca sitnu rosu rađa,
A dno srca ljudskog suzu proizvđa;
Laka je i bistra, kad s radosti pada,
teška je i mutna, kad potiče s jada;
Al je blaga, sjajna, rek bi posvećena,
Kad je vaju tuđem milo namijenjena.

*

Ptice, zvijeri, ribe, "grabežljive" zvane,
Nedužnom se drugom životinjom hrane;
Neka! to pod moraš, od nevolje čine
po zakonu stavnom, da ih glađa mine;
Ali čovjek uman zašto do zla boga
Bez nevolje tlači slabljeg brata svoga?

*

Životinja svaka svoje gnijezdo brani,
kad ju tko odanle potjerati kani;
Isti krotki golub srdito zaguče,
Te kreljuti svoga protivnika tuče;
Stoga riječ je stara: da je kvočka svaka,
Kad joj tko dodija, na svom gnijezdu jaka.

STRJELICE

Tlačio me Petar ili Pavo,
Svjedno je, svaki mi je đavo.

*

Bezazlenom priliči djetetu,
Tko anđela traži na tom svijetu,
Jer idući anđeoskim tragom,
Lako može sastati se s vragom.

*

Lijep je trolist: vjera, ljubav, nada,
Al mu cijena svednevice pada.

*

Da su gnjevni pogledi strjelice,
Svi bi ljudi bili ubojice.

*

Plemenite duše druge ljude
Uvijek blaže, nego sebe sude.

*

Oholost je, tomu se ne čudi,
Kći gluposti ili proste ćudi.

*

Dosta jur se svud orilo:
"Puna srca, pune čaše!"
Sad bi bolje čuti bilo:
"Pune znanjem glave naše!"

*

Naš čovječji život cijeli
Nije nego listak bijeli,
Gdje nas svaki nešto upiše,
Udes pako mijenja, briše,
Gdješto izvrne, gdješto skrati,
A smrt listak zapečati.

RJEČNIK

alem (tur.) - dragi kamen, dijamant

istoč - istok

jur - već

kreljut - krilo

nje - njih; njezin

vaj - jad, tuga

vinjage - vinske pjesme